

Karistusseadustiku muutmise seadus (nõusolekupõhine seksuaalvägivalla käsitus)

§ 1. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 141 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Inimese vaba ja väljendatud nõusolekuta temaga suguühtesse astumise eest – karistatakse kuni nelja-aastase vangistusega.“;

2) paragrahvi 141 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud, ära kasutades kannatanu sõltuvust süüdlasest, – karistatakse ühe- kuni nelja-aastase vangistusega.“

(1²) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) vägivallaga;

2) ära kasutades kannatanu seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimumust aru saama, –

karistatakse ühe- kuni kuueaastase vangistusega.“;

3) paragrahvi 141 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Vabaks ja väljendatud nõusolekuks käesoleva paragrahvi tähenduses ei loeta olukorda, kus:

1) isik ei ole sõnaliselt, käitumisega ega muul viisil väljendanud, et ta osaleb suguühites vabatahtlikult;

2) isik sunniti suguühtesse vägivallaga või ähvardusega;

3) toimepanija seadis eesmärgiks või teadis, et isik ei saa oma tahet kujundada järgmistel põhjustel: teadvushäire, haigus, puue, hirm toimepanija ees, tardumine, mürgistus, võimupositsiooni kuritarvitamine toimepanija poolt või muu võrreldav põhjus.“;

4) paragrahvi 141¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 141¹. Nõusolekuta sugulise iseloomuga tegu“;

5) paragrahvi 141¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Inimese vaba ja väljendatud nõusolekuta temaga sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 141 sätestatud süüteo koosseis, – karistatakse kuni kolmeaastase vangistusega.“;

6) paragrahvi 141¹ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud, ära kasutades kannatanu sõltuvust süüdlasest, – karistatakse ühe- kuni kolmeaastase vangistusega.“

(1²) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) vägivallaga;

2) ära kasutades kannatanu seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimunust aru saama, –

karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega.“;

7) paragrahvi 141¹ täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Vabaks ja väljendatud nõusolekuks käesoleva paragrahvi tähenduses ei loeta olukorda, kus:

1) isik ei ole sõnaliselt, käitumisega ega muul viisil väljendanud, et ta osaleb sugulise iseloomuga teos vabatahtlikult;

2) isik sunniti sugulise iseloomuga tegevusse vägivallaga või ähvardusega;

3) toimepanija seadis eesmärgiks või teadis, et isik ei saa oma tahet kujundada järgmistel põhjustel: teadvushäire, haigus, puue, hirm toimepanija ees, tardumine, mürgistus, võimupositsiooni kuritarvitamine toimepanija poolt või muu võrreldav põhjus.“;

8) paragrahv 143 tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. juulil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn2025

Algatab Vabariigi Valitsus2025

(allkirjastatud digitaalselt)